

การประเมินความเสี่ยงทุจริต ประจำปี ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลชะเมา
อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลชะเมา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อน หน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ เทศบาลตำบลชะเมาจึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้นเพื่อให้หน่วยงาน มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลชะเมา
มีนาคม ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

๑.๑ การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้นแต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นหลายแห่งเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

๑.๒ ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
- ๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
- ๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
- ๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๑.๓ สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

๑) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างหาร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องของเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาด ในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม "รายได้พิเศษ" ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการทุจริตกล่าวคือ ยังมี สถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมี โอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต ของเทศบาลตำบลชะเมา ในครั้งนี้ ได้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต และสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการ ป้องกันยับยั้งการทุจริต หรือปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริตประพจน์มิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการ โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบ ถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

- ๑) การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการขาดความรับผิดชอบเพียงพอ
- ๒) การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม
- ๓) การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดความคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

๓. การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ของเทศบาลตำบลชะเมา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๓.๑ การพิจารณากระบวนการงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค
- กระบวนนำทรัพย์สินทางราชการไปใช้ประโยชน์
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๓.๒ การพิจารณากระบวนการงานที่เข้าข่ายมีโอกาสรiskเสี่ยงต่อการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

- การรับ – จ่ายเงิน
- การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างเหมาบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะพัสดุการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเสนอราคา
- การออกใบอนุญาต หรือการรับรองสิทธิ์
- การตรวจรับพัสดุ
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้ประโยชน์
- การบริหารบุคคล เช่น การคัดเลือกเข้ารับราชการ

๓.๓ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เสื่อมเสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

๓.๔ แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิด การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๓.๔.๑ การจัดทำประกาศเทศบาลตำบลชะเมา เรื่อง นโยบายคุณธรรมและความ โปร่งใส เรื่อง ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน โดยนายกเทศมนตรีตำบลชะเมาได้แจ้งทุก ส่วนราชการในสังกัดรับทราบและ ประกาศและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๓.๔.๒ จัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบ

๓.๔.๓ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่าง สม่าเสมอ และต่อเนื่อง

๓.๔.๔ จัดช่องทางการเรียกร้องเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ เว็บไซต์เทศบาลตำบลชะเมา www.chamao.go.th ช่องทางการร้องเรียนทุจริต โทรศัพท์ ๐๗๕-๘๔๕๑๓๕ /แฟกซ์ ๐๗๕-๘๔๕๑๓๕

ส่วนที่ ๒

การสรุปผลวิเคราะห์การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตประจำปี ๒๕๖๕

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปข้อมูลการ วิเคราะห์ ความเสี่ยง และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง เกี่ยวกับของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิด การทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของ เทศบาลตำบลชะเมา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		มาตรการจัดการความเสี่ยง
	Known Factor	Unknown Factor	
๑. การนำทรัพย์สินของราชการใช้เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่น รถยนต์ ส่วนกลาง อุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ	✓		๑.๑ ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น อุปกรณ์สำนักงาน รถยนต์ อื่นๆ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ๑.๒ ไม่เปิดเผย ยักยอกทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น ๑.๓ ระมัดระวังไม่ให้ทรัพย์สินของทางราชการชำรุด เสียหายก่อนเวลาอันควร การซ่อมแซมหรือบูรณะถือเป็นความจำเป็นต้องกระทำตามความเหมาะสม ๑.๔ ดำเนินการจัดทำ ทะเบียนควบคุมการใช้งานและ การเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องได้รับการพิจารณาอนุญาตก่อนนำทรัพย์สินราชการ ไปใช้ภายนอก

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		มาตรการจัดการความเสี่ยง
	Known Factor	Unknown Factor	
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้ได้รับมอบหมายในการจัดหาพัสดุไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง - ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้างยังขาดความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการ จัดซื้อจัดจ้างฯรวมทั้งกฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน - เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองคุ้นเคย หรือเป็นญาติ	✓		๒.๑ จัดให้มีผู้ปฏิบัติงานด้านงานพัสดุโดยตรง ๒.๒ ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและพนักงาน ปฏิบัติตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้าง หลักเกณฑ์และแนว ทางการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด ๒.๓ จัดประชุม อบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้งกฎกระทรวงฯที่เกี่ยวข้อง ๒.๔ ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อพัสดุ หรือมีความเข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรือจัดซื้อจัดจ้าง
๓. การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ หรือสินบน - การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้ บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร		✓	ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและพนักงานปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการทุจริตเทศบาลตำบลชะเมาอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ๓.๑ ประกาศกำหนดนโยบายงดรับของขวัญทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ๓.๒ ผู้บริหารขับเคลื่อน และกำชับให้มีการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		มาตรการจัดการความเสี่ยง
	Known Factor	Unknown Factor	
๔. การบริหารบุคคล - การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้างไม่เป็นธรรม และ โปรงใส หรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าปฏิบัติงาน - การลงเวลาปฏิบัติงาน เช่นการลงเวลาไม่ตรงกับความเป็นจริง		✓	๔.๑ ดำเนินการประกาศเผยแพร่การรับสมัคร และ ดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรมโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละด้านอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ๔.๒ การลงเวลาให้ใช้ระบบสแกนลายนิ้วมือหรือจัดให้มี สมุดบันทึกการเข้าออกนอกพื้นที่
๕. การออกใบอนุญาต หรือการรับรองสิทธิ์ - หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่มีญาติหรือคนรู้จักที่มายื่นขอ ใบรับรองหรือใบอนุญาตนั้นๆ		✓	๕.๑ ควบคุม กำกับ และส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน ดำเนินการตามกฎหมายระเบียบอย่างเคร่งครัดและให้มีความเป็นกลาง

หมายเหตุ : Known Factor – ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor - ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้อุปกรณ์หรือมาตรการระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การนำทรัพย์สินของราชการใช้เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่นรถยนต์ ส่วนกลาง อุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ		✓		
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้ได้รับมอบหมายในการจัดหาพัสดุไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง - ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้างยังขาดความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างฯ รวมทั้งกฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน - เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองคุ้นเคยหรือเป็นญาติ	✓			
๓. การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน - การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	✓			
๔. การบริหารบุคคล - การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้างไม่เป็นธรรม และโปร่งใสหรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าปฏิบัติงาน - การลงเวลาปฏิบัติงาน เช่นการลงเวลาไม่ตรงกับความเป็นจริง	✓			
๕. การออกใบอนุญาต หรือการรับรองสิทธิ์ - หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่มีญาติหรือคนรู้จักที่มายื่นขอ ใบรับรองหรือใบอนุญาตนั้นๆ	✓			

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ค่าความเสี่ยงรวม คัดจากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่อการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑. การนำทรัพย์สินของราชการใช้เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่น รถยนต์ส่วนบุคคล อุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ		๑
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้ได้รับมอบหมายในการจัดหาพัสดุไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง - ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้างยังขาดความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้งกฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน - เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองคุ้นเคยหรือเป็นญาติ	๒	

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงาน กำกับดูแล พันธมิตร ภาวศึเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ให้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระทบ ด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
๑. การนำทรัพย์สินของราชการใช้เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่น รถยนต์ส่วนบุคคล อุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ	๑
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้ได้รับมอบหมายในการจัดหาพัสดุไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง - ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้างยังขาดความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้งกฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความผิดพลาด ในการปฏิบัติงาน - เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองคุ้นเคยหรือเป็นญาติ	๒

สรุปตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม ความจำเป็น x ความรุนแรง
๑. การนำทรัพย์สินของราชการใช้เพื่อประโยชน์ ธุรกิจส่วนตัว - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดย ไม่ได้ขออนุญาต เช่น รถยนต์ส่วนบุคคล อุปกรณ์ สำนักงานอื่นๆ	๑	๒	๒
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้ได้รับมอบหมายในการจัดหาพัสดุไม่ใช่เจ้าหน้าที่ พัสดุโดยตรง - ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้างยังขาดความรู้ ความ เข้าใจ ในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้ง กฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความผิดพลาดใน การปฏิบัติงาน - เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองคุ้นเคยหรือเป็น ญาติ	๒	๒	๔

Risk Matrix

ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ความรุนแรงของผลกระทบ	๑	๒	๓
๓			
๒		★	
๑		★	

- ระดับสูงมาก ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง
- ระดับสูง ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง
- ระดับปานกลาง ใช้กระบวนการควบคุมภายใน
- ระดับต่ำ ใช้กระบวนการควบคุมภายใน
- ★ ความเสี่ยงเรื่องการทุจริต

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. การนำทรัพย์สินของราชการใช้เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่น รถยนต์ส่วนบุคคล อุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ	ดี	✓		
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้ได้รับมอบหมายในการจัดหาพัสดุไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง - ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้างยังขาดความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้งกฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน - เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองคุ้นเคยหรือเป็นญาติ	ดี	✓		

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑. การนำทรัพย์สินของราชการใช้เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้อำนาจอนุญาต เช่น รถยนต์ส่วนบุคคล อุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ	๑.๑ ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น อุปกรณ์สำนักงาน รถยนต์อื่นๆ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ๑.๒ ไม่เบียดบัง ยักยอกทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น ๑.๓ ระมัดระวังไม่ให้ทรัพย์สินของทางราชการชำรุดเสียหายก่อน เวลาอันควร การซ่อมแซมหรือบูรณะถือเป็นความจำเป็นต้องกระทำ ตามความเหมาะสม ๑.๔ ดำเนินการจัดทำทะเบียนควบคุม การใช้งานและการเบิกจ่าย อย่างเคร่งครัด โดยต้องได้รับการพิจารณาอนุญาตก่อนนำทรัพย์สินราชการ ไปใช้ภายนอก
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้ได้รับมอบหมายในการจัดหาพัสดุไม่ชี้เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง - ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้างยังขาดความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้งกฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน - เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองคุ้นเคยหรือเป็นญาติ	๒.๑ จัดให้มีผู้ปฏิบัติงานด้านงานพัสดุโดยตรง ๒.๒ ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติ ตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้าง หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด ๒.๓ จัดประชุม อบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้งกฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง ๒.๔ ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อพัสดุหรือมีความเข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรือจัดซื้อจัดจ้าง

โดยแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลชะเมา ได้กำหนดมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความ โปร่งใสและป้องกันการทุจริตประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๗ มาตรการ ได้แก่

๑. ประกาศนโยบายงดรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่

๒. มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ

๓. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. มาตรการป้องกันการรับสินบน

๕. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๖. มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

๗. มาตรการนโยบายและแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

